

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

02.09.2019

КАРАР

№37

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янұрыс авыл жирлелегендә 2019-2023 елларга кече һәм урта әшмәкәрлеккә ярдәм итү «муниципаль программасын раслау түрүнда»

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 1 өлешенен 25 пункты, "Россия Федерациясендә кече һәм урта әшкуарлықны үстерү түрүнда" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон (2018 елның 27 декабрендәге ред.) нигезендә, Сарман районы прокуратурасының 22.04.2010 ел, № 02-07-02/2019 «Россия Федерациясендә кече һәм урта әшкуарлықны үстерү түрүндагы законнарны бозуларны бетерү түрүнда» нигезендә Карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " 2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янұрыс авыл жирлелегендә кече һәм урта әшмәкәрлеккә ярдәм итү «муниципаль программасын 1 нче күшымта нигезендә расларга.

2. Әлеге каарарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында » (PRAVO TATARSTAN.RU) һәм «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы «Сарман муниципаль районы»муниципаль берәмлекенен рәсми сайтында.

3. Әлеге каарарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Сарман муниципаль районы
Янұрыс авыл жирлете
Башкарма комитет жиһәнчесе

А.Ә.Мәхәммәдиева

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Янурис авыл
жирлеге башкарма комитеты житекчесе
каарына 1 нче күшымта
29.04.2019 ел № 14

*Сарман муниципаль районы
Янурис авыл жирлегендә кече
hем урта эшмәкәрлеккә ярдәм
итү программы*

Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлегендә 2019-2023 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме:	2019-2023 елларга Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы
Программаның заказчысы:	Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге башкарма комитеты.
Программаны эшләүчеләр:	Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге башкарма комитеты.
Программаның нигезе:	"Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законы
Программаның максаты:	Сарман муниципаль районының Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру
Программаның бурычлары:	<p>1. Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү;</p> <p>2. Барлық дәрәҗәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру;</p> <p>3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру;</p> <p>4. Жир мәнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү;</p> <p>5. Минималь хәзмәт хакы дәрәҗәсен минималь куллану бюджетының кыйммәти күләменнән ким булмавын тәэммин итү.</p> <p>6. Бизнес-хакимият--жәмғыять коммуникация системасын үстерү;</p> <p>7. Халыкны эш белән тәэммин итү өлкәсендә баланслы икътисади сәясәтне исәпкә алып кече һәм урта бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру;</p> <p>8. Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульнәрнең социаль ялавын тәэммин итү.</p> <p>9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.</p>
Финанслау күләме һәм чыганаклары	<p>2019-2023 елларга Программаны финанслау чыганаклары:</p> <ul style="list-style-type: none"> -кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме күрсәтүгә юнәлдерелгән Татарстан Республикасы бюджеты акчалары (конкрет суммаларны күрсәтмичә генә, акчалар чыганагы буларак фаразлана); -Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге бюджеты акчалары (программаны финанслау күләме фаразланган характеристерга ия һәм «Янурис авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты нигезендә ел саен

	төзәтелергә тиеш): 2019-50 мең сум.; 2020-50 мең сум.; 2021-50 мең сум.; 2022-50 мең сум.; 2023-50 мең сум.; - бюджеттан тыш чыганаклар акчалары.
--	---

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы методлар белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр
6. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.
7. 2019-2023 елларга Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чарапары

1. Кече һәм урта эшкуарлык торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итү базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән илләрдә базар икътисады кечеһәм урта эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсесе двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятынен ин динамик һәм сыгылмалы эшлекле тормыш рәвеше.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышларын һәм лаеклы тормыш дәрәҗәсөн мәстәкайль тәэмин итүче һәм гражданлык җәмгыятенен төп тотрыкландыручы сәяси кече булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятында эшсезлек һәм социаль киеренкелек дәрәҗәсе кимү;

халыкның төп массасы ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәрту;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалы һәм сәләте житештерү структурасын тиз үзгәртеп корырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдырырга һәм кулланырга кирәк.

Шуның белән бәйле рәвештә Сарман муниципаль районының Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Әлеге Программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү түрүнда" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән.

Бүген безнең жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар, ул күп очракта Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең һәм Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлеге жирле үзидарә органының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара.

2019 елның 1 гыйнварына кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге курсәткечләр белән характерлана:

№ п/п	Курсәткечләрнең исеме	Үлчәү берәмлеге	2019 ел факт	2020 ел отчет
1	Янурис авыл жирлегендә теркәлгән кече эшмәкәрлек субъектларының гомуми саны		9	11
2	Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлегендә теркәлгән кече предприятиеләр саны		-	-
3	Алардан:	кеше саны		
	Авыл хужалығы		5	6
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы		4	5
	Башка тармаклар		-	-
4	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше саны	1	1
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән-еллык хезмәт хакы фонды	мән сүм.	1620	1980
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача хезмәт хакы	мән сүм.	15	15

2. Кече эшмәкәрлекне үстерү проблемаләрү һәм нигезләү аларны программа методлары белән хәл итү зарури.

Хәзерге вакытта Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман да хәл итеп мөгән.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып тора:

- кредит ресурсларының қыен булуы фонында инвестицион ресурсларга көрү, үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларының гамәлдәге законнарга үзгәрешләр, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмавы турында мәгълүмат бирмәве;

-шәһәрнең кече предприятиеләрендә эшче белгечлекләре буенча квалификацияле кадрларга кытлык.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаган социаль җаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мәнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын кимету һәм аны конвертлы формада түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминият турындагы законнарны үтәмәү);

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алыш бара торган икътисад тармаклары диспропорциясе (сәүдәнең сизелерлек үсеше фонында житештерү үсешенең җитәрлек булмавы).

Янурис авыл җирлегендә булган каршылыкларны җиңеп чыгу һәм киләчәктә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү, мәгълүмат, белем би्रү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм курсату, эшлекле элементләр һәм коопeraçãoне җайга салу, шулай ук эшкуарларда барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда ярдәм курсату юлы белән, аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча урыннарда максатчан эш алыш бару нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның тырышлыкларын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү көтелә

Программа Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Янурис авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чараплар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылык элементларының берсе буларак кече һәм урта эшкуарлык булдыруны һәм тотрыкли эшчәнлеген стимуллаштыра торган уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлек белән шәгыльләнүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәру;

- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм җирле производство хезмәтләре белән баству;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылығын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Авыл жирлеге халкының тормышын яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәэммин иту максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте курсәтү;
- Транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт курсәтү өлкәсе.

5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр:

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм курсәтү.
3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлекендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар өзөрләү.
5. Яшьләр һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Содействие установлению партнерских отношений между субъектами малого предпринимательства, а также субъектов малого и среднего предпринимательства с органами власти.
7. Кече эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мәнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

6. Механизм реализации Программы

Программа беләк идарә итү	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	бюджеттан тыш чыганаклар, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлекендә кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролльдә тоту	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге Советы

7. 2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлекендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чарапары

№ п/п	Чарапар исемлеге	Нәтиҗә	Финанслау чыганагы	Башкарувыкыты

1	2	3	4	5
1. Кече эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Кече һәм урта бизнес субъектлары санын арттыру. Сарман муниципаль районы Янурый авыл жирлеге кече эшмәкәрлек субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру	Интернет челтәрендә Сарман муниципаль районы рәсми порталының «кече һәм урта бизнес субъектлары өчен мәгълүмат» битенең эшләвен тәэмин итү, эшкуарлық жәмәгатьчелеге белән коммуникацияләр өчен өстәмә мәйданчыклар булдыру һәм аларны алып бару	Жирле бюджет	2019-2023 ел.
2	Кече һәм урта бизнес белән шөгыльләнүчеләрнең эш сыйфатын һәм хезмәт шартларын яхшырту, кече һәм урта бизнес субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кадрлар өзөрләү, яңадан өзөрләү һәм аларның квалификациясен күтәрү, хезмәтне саклау һәм янғын куркынычсызлығы таләпләренә өйрәтү өлкәсендә ярдәм итү. Хезмәтне саклау мәсьәләләре, хезмәт шартларын маҳсус бәяләү, хезмәт законнары буенча методик ярдәм	Республика бюджеты	2019-2023 ел
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының имиджын, эшлекле активлығын арттыру, яшьләрнең үз бизнесларын алып баруда компетенцияләрен һәм күнекмәләрен арттыру	Яшьләр арасында эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау һәм популярлаштыру «түгәрәк өстәл» ләр, конференцияләр, семинарлар, конкурслар, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары белән башка чараплар үткәру юлы белән. Тәжрибә уртаклашу өчен эшкуарлар клубларын булдыру. Сайтларны интернетта таныту буенча курслар үткәрү. Мәктәпләрдә һәм көллияттә конференцияләр, дәресләр, ачык дәресләр, эшмәкәрләр белән очрашулар, konkurslar үткәрү. Мәктәп укучыларының производствога экскурсияләрен оештыру.	Жирле бюджет	2019-2023 ел
4	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме чараларын тормышка ашыру	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы, Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы министрлыгы, Татарстан Республикасы Хезмәт һәм халыкны социаль яклау министрлыгы линиясе буенча КУЭ субъектларына ярдәм программалары белән танышу. Ярдәм чараларын алуда булышлык күрсәту	Республика бюджеты	2019-2023 ел